

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Wallner-féle ház, a tó partján, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adatnak.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOLLÁNYI ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petsitor egyszeri közlésnél 8 többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petsitora 40 fillér.</p>
---	---	---

Társadalmi fonáságok.

Ha kissé széjjel tekintünk társadalmi életünkben, elszomorító jelenségeket látunk. Nincs meg a kellő harmónia, hiányzik az a láncolat, nem találjuk meg azt a kapcsolatot, mely a polgárokat együvé fűzné. Az emberek egymás közötti és egymáshoz való viszonya, lehet mondani, igen meglazult, rideg lett az utóbbi esztendő alatt. Ahelyett, hogy a civilizáció, a haladás, a felvilágosodottság intímabb, meghittebb kapcsolatot teremtett volna; a helyett, hogy apolták volna a barátságos, összhangzatos szellemet s mind szorosabb kötelek létesült volna a társadalom minden osztálya, valamennyi rétege között, — elidegenedtek, mértőföldes távolságokra elhúzódtak egymástól az emberek.

A rangosztály, a polcz, a fokozat kiélesítette az ellentéteket, a kasztrendszer megmarad csorbitatlan hatalmában és vörös fonálként húzódik végig társadalmi életünkön a „tekintély“ firtatása, majmolása. A felsőbb tizezrek elzárkóznak az alsóbb százazrek elől, ezek meg elszáncolják magukat a legalsóbb milliókka szemben.

Mindenki „előkelő“-nek tartja magát, mert alatta vél nálánál kisebbet is. Mily hetykén, mily dölyffel beszél a

kishivatalnok a kereskedőről, s ez mily fitymálva, mily félvállról emlékezik meg az iparosról s mily fenhéjazóan, mily pöffeszkedő hangon szól ez az alantasabb munkásról, utczaseprőről, utkaparóról.

Nem annyira a belértéket, a szep-lőtlen, tisztos munkát mérlegeli a társadalom, mint inkább egyesek munkakörét, hivatását nézik le szokatlan gög-gel, undorító kevélykedéssel.

Mindebből azt a következtetést kell levonnunk, hogy a társadalom előtt vajmi kevés becsben áll a tisztességes, becsületes kenyérkereset. A munka nyilván szegyen, ha valamely alanta-sabb formában végeztetik.

Nálunk ez az erő osztályozás meg van, mert mindenki ur akar lenni, mindenki legalább is annak tartja magát. Aki fölötté áll, az imponál neki, bár tele irigységgel van iránta, aki pedig alatta van, az semmi, az senki, annak az ő kegyét kell keresnie, mint ahogy ez a nálánál feljebb levő kegyeit haj-hászsa.

De bezzeg, ha a sors egyikre má-sikra ráteszi sujtó kezét, helyzete rossz-szabbodik, kilátás, remény nincs valamit elérni, hogy szakmájában, hiva-tása terén kenyeret biztosítva legyen, nem gondol az a hivatalnok, az a ke-reskedő, az az iparos esetleg arra,

hogy — jobb dolog hijján — vala-melyes más dolog után nézzen, mely nem tartozik ugyan rendes munkái közé és alantasabb is, de kenyeret nyujthat, betevő falatot biztosíthat. Ezt megalázónak, lealacsonyítónak, meg-szégyenítőnek tartja.

S hányan vannak, kik rettegvén, ir-tóztván az alantas, bár tisztességes mun-kától, ha alkalmuk van rá, nagy lelki nyugalommal más vagyonhoz, idegen tulajdonhoz nyulnak, csak hogy ke-nyerük legyen. Ezt nem tartják szé-gyennek, bűnnek, vétéknek! Inkább hajlandók lopni, rabolni, sikkasztani, mint csomagokat hordani, perezet, uj-ságot, vagy bármi mást árusítani. Az előbbi szerencsével járhat s akkor nem kell nélkülözni, nem tud róla a világ, és továbbra is ur az ur. Az utóbbi megbélyegző, megszégyenítő, arczpi-ritó valami, az ismerősök kinevetik, lenézik, messzűnnek elkerülik.

Az az eset is fennállhat, hogy mun-kanélküli ember, ki munkakörében nem talál alkalmazást és más munkától — a mi szerinte lealacsonyító — irtózik, Amerikába vitorlázik szerencsét pró-bálni. Kapkod fűhöz-fához, eredmény-telenül és végül belátja, hogy azon a földrészen se hullanak az aranyak az ember markába, itt is tekintélyes a munkanélküliek száma, de meg igen

* T A P O L C Z A *

Panasz . . .

A „Tapolczai Lapok“ eredeti tárczaja.

Megcsufoltak, — lealáztak, —
Letiportak, — meggyaláztak, —
Kigunyoltak, — megraboltak, —
Aljas lelkek sáral dobtak
. . . Egy szöke kis lányért . . .

De a lelkeim épen maradt
Szenvedésem sulya alatt; —
Türtem mindent — önfeledten,
Mindent — mindent elszenvedtem
. . . Egy szöke kis lányért . . .

Barna J. Sándor.

Három év múltán.

(Az idő: délelőtt; színhely Garamszegiék szalonja. Szembeülnek egymással a fiatal asszonyka és a poéta, — mint két hajdani ideál. A poéta reconnaissancecra jött el. A zsűr megbírálásán már tullestek.)

A poéta: (ki még mindig szerelmes, sze-retné a diskurzust a poezisra terelni): Minő ragyogó tavaszi nap van ma, ép olyan, mint hajdan. . .

Az asszonyka: Igaza van, ép olyan, csak a viszonyok változtak meg.

A poéta: (söhajtva): Igaz, igaz!

Az asszony: Az előtt olcsóbb volt a liszt, a hus, — az egész élet. Ma egyre drágább lesz minden; már a krumpli árát is fölemelték.

A poéta: (tágra nyitott szemekkel hallgatja

az asszonyka beszédét, de oszt' siet a beszé-det másra fordítani): A krumplit is drágitják! Nem hiába volt verőfényesebb a hajdan, nem hiába voltak mások az érzelmek.

Az asszony: Az az átkozott vásárcsarnok az oka mindennek!

A poéta: (boszankodva): Ah, tehát annyira érdeklik a gazdasági kérdések, a piac, az élelem?

Az asszony: Mindenesetre inkább, mint bármi más. Aztán meg ideje már, hogy az embernek gondjai is legyenek, ha azok oly kicsinyeseknek is látszanak, mint az enyéim. De mégis nekünk asszonyoknak a háztűz-hely körül van a helyünk.

A poéta: És kielégíti ez egy hajdan oly ábrándozó sziv minden kíváncsalmát?

(Az asszony hallgató és pirul.)

A poéta: (folytatja): Lássá, a mikor visz-szatértem önhöz, nem a jó gazdaasszonyhoz, hanem a hajdani költői lelkületű nőhöz jöttem, a ki telve volt poezissal, a ki rajongott a művészetért, a szépért, mert maga volt a szépség királynője; szóval: a Muzsához jöttem.

Az asszony: Valóban utat tévesztett, mert az ábrándos, álmodozó lányka helyett egy praktikus asszonyt talált csak.

A poéta: A ki hajdan a költőkért, most meg az olcsó burgonya-árakért rajong.

Az asszony: Hja, így van az rendjén! Szép is lenne, ha még most is könnyeket hullatnék fantasztikus regények fölött.

A poéta: A melyekben nem lett egymásé a két szerelmes.

Az asszony: Eh, vége az ábrándoknak, vége a regényeknek, vége az egész multnak.

A poéta: Még csak meg se könnyezi!

Az asszony: (fölkelve): Ugy-e bár meg-bocsát, de meg kell nézmem, hogy eléggé megpirult-e a hagyma. A férjem nagyon finyás, mindjárt megerzi, ha valami hiba van az ételben. Pardon, egy röpke pillanatra. (El. — A poéta ámulva dől vissza a székre. Gondolkodik, hogy hogyan formálhatja át az idő, a sors a lelkeket. Csakhamar veszeke-dés zaját hallja, pár pillanat után visszatér az asszonyka, kipirulva a boszankodástól.)

Az asszony: Ezek a cselédek, ezek a cse-lédek! Ha ki nem megyek, leég az egész rántás. Jaj, ez a legborzasztóbb az egész gazdálkodásban!

A poéta: Látja, látja, ottól megmenekülhe-tett volna.

Az asszony: Hogyan?

A poéta: Ha az enyém lett volna.

Az asszony: De megbocsát, versekből nem lehet megélni.

A poéta: (elképedve): És hajdan?!

Az asszony: Az hajdan volt.

A poéta: Mondja ki — talán igaz se volt. Hazudtolja meg minden álmát, egész ifjusá-gát.

Az asszony: Leányálmok! Aztán meg mit csináltam volna mást, hiszen azt se tudtam jóformán, hogy mikor forr a víz.

A poéta: Mert a szive forrt.

Az asszony: Hiszen jó, jó! Szerettem, ál-modtam, de most asszony vagyok. Asszony, akinek hivatása van.

A poéta: Ezt is az édes anyjától tanulta. Hivatás? Hát hivatás lehet főzni, sütni, rán-tást keverni, menüt csinálni, veszekedni, por-olni, takarítani?

Az asszony: Ha! ha! kedves barátom, legalább is annyira hivatás ez, mint a köl-

előkelő egyének sem tartózkodnak semminő tisztességes, jóra való munkától. Nem restel tehát legvégül munkát vállalni az ilyen uriember és elmegy cipőt tisztítani, pinczérkedni, lépcsőt síkálni Amerikában, hol semmitem arczipiritó, semmitem megbélyegző, a mi tisztességes munka, hol nem nézi le egyik a másikat, hisz maguk a legnagyobb milliárdosok, a dollárok királyai is a legalacsonyabb sorból küzdötték föl magukat komoly, becsületes munkával, szívós akarattal és kitartással.

Hány oly hír járja be hazai lapjainkat, hogy egy-egy intelligensebb foglalkozású egyén, mint például jegyző, katonatiszt, szolgabíró, magasabb állású hivatalnok, nagykereskedő, idehaza nem boldogulván, odakünn mindennel megpróbálkozott, a mivel hazánkban nem merészkedett volna foglalkozni, félvén a társadalom, az ösmerősök, a környezet csufolódásaitól, elítélésétől és kerülésétől.

Hiába, ezen erősen kiéltelenedő, kirívó, csufos szokásokon kellene tulnennie magát társadalmunknak. Ez a terjeszkedő nyavalya, e modern rákfene fertőzi az egész egészséges társadalmi szervezetet, a vesztes baktériumok beleveszik magukat erősen és romboló munkáikat irgalmatlanul végzik. E kinnövések okozzák a nap nap utáni elremitő büncselekményeket, e visszás állapotoknak tudhatók be a gyakori csalások, lopások, sikkasztások, mert mindegyik úgy akar a társadalomban, a társaság előtt megjelenni, ahogy — módjában nincs. Többet óhajt, mint amire képes, Többet kell mutatnia, mint a mennyire szerény viszonyai megengedik. Így keletkeznek aztán a kétségbeesztő állapotok, a bűnös manipulációk, a nagyarányú kivándorlások.

Ez az út a biztos elzűléshez, a legborzalmasabb fertőhöz vezet. Föl kell rázni még idejében a társadalmat mély-

tészet. Mert ez az élet, a valóság! Álmodból nem készül fölzelek.

A poéta: Három év előtt még nem így beszélt.

Az asszony: Akkor még mit sem tudtam az életről.

A poéta: Hja nagy baj az, ha a szív helyébe az agy kerül.

Az asszony: De még nagyobb, ha az agy jogaiba a szív lép.

A poéta: Szóval, ön mindenben megczáfol.

Az asszony: Mert belőlem az élet szól.

A poéta (gúnyos keserűséggel): Sokat tapasztalt, sokat szenvedett!

Az asszony: Hja, nem csak a szerelmi csalódás okoz szenvedést.

A poéta: A burgonya-ár emelkedése is.

(Szünet.)

Az asszony: Látja, megváltoztunk!

A poéta (szemrehányóan): Csak ön, én a régi maradtam, az ifju, kiszékes, bohó szív. Aki szenvedett, mert szeretett és aki szerelmeért az életét tudta volna feláldozni. Aki csalódott szerelmében, muzsájában először is, másodszer is. S aki nem fogja e csalódását soha sem megbocsátani önmagának!

(A szomszéd szobából csecsemő-sírás hallatszik.)

Az asszony (fölszól): Ám ha muzsájának, a hajdani ideálnak nem bocsát meg, — de az *anyának* meg fog, mert meg kell bocsátania!

(A poéta kalapját veszi és sietve távozik.)

Lang Jenő.

séges lethargiájából, még idejekorán észre kell téríteni. A társadalom egyes rétegein mulik, hogy visszahelyezzék a társadalmi életet arra a magaslatra, mely azt a műveltség mai foka, a tisztesség és becsületesség révén megilleti.

Az egészség és az izlés érzéke.

Jól terített asztal mellett ülni vagy csak egy darab száraz kenyeret enni, anélkül, hogy annak ízét éreznék, egyike ama szenvedéseknek, melyekben az emberiség sinlődik; sokan megbénult izlési érzékek miatt mélabúságba esnek.

Ez érzék bénasága étvágyunkat annyira csökkentheti, hogy a beteg csak kényszerülve vagy pedig ama gyöngegeség következtében, mely az evéstől hosszú időn át való tartózkodás következtében szokott beállani, eszik, az ételek megválasztása iránt pedig teljesen közönyös marad.

A baj megelőzése céljából kerüljünk minden forró ételt, mert a túlmeleg ételek ingerlik a szájnyálkahártyáját és azt gyuladásba ejthetik; az erre következő daganat pedig az izlés idegeit tartóztatja az izlésanyagrészekkel való érintkezéstől, miáltal e szervünk érzékössége nagyban apad.

Vannak, kik bizonyos ételeket nem bírnak megenni, ha azok nem forrók. Ezáltal gyakran pokolvar, gyuladás vagy seb támad a szájpudlásnyálkahártyáján.

Az izlés szervének részbeni megzavarása után rendszeren az egész szervezetnek megromlása következik. Aki az izlés szervét jó karban akarja tartani, annak nem szabad az egészségre annyira káros szokást követni, tulmeleg, forró ételek élvezete tekintetében, hanem hozzá kell szoknia csakis mérsékelt meleg ételek élvezetéhez.

A dohányzás bizonyára nem okvetlenül szükséges és aki azt képes abbahagyni, nagy mértékben javít az egészségen. Igaz, hogy evés után egy pipa dohány vagy egy gyenge szivar nem éppen ártalmas, sőt sok emberre nézve kellemes érzést képez a jó szivar élvezete, a mi gyakran az emésztésre is jó hatást gyakorol. Ámde hányan vannak, kik az efféle élvezetekben nem képesek a kellő mérték betartani, a dohányzásban való mértékletesség pedig okvetlenül szükséges a jó egészség fentartására.

Vétkeznek azok is, kik mindig a legerősebben fűszerezett ételeket vagy a legsavanyubb vagy legerősebb italokat keresik. Az utóbbi szokások által végre oda jutnak, hogy kénytelenek izlés-szervük kellő ingerlése céljából kizárólag csak tulsokat fűszerezett ételeket élvezni, mert minden egyéb, a mi nincs tulságosan fűszerezve, nem bír rájuk nézve kellő izlet. Ennek következtében gyöngül az izlés szerve és végre korunk előre haladásával teljesen meg is bénulhat; a mellett még a nagyon fűszerezett ételek tulságosan hevítik a gyomrot, miáltal nagyobb is lesz a hajlandóság különböző hurutos bántalmakra, gyu-

ladásokra és egyéb betegségekre, ami képes nagy mértékben megrövidíteni életünket.

H I R E K.

Rabbiválasztás. A helybeli izr. hitközség folyó hó 6-án délután töltötte be dr. Singer Bernát távozásával megüresedett rabbi hivatalát. A pályázók közül dr. Wellesz Gyula nagy-bittsei rabbi választotta meg, ki a választást elfogadván, hivatalát a közel jövőben elfoglalja. A fiatal, szimpatikus rabbi megérkezését őszinte örömmel várják hívei.

Erzsébet királyné halálának évfordulóját ez évben is kegyelettel ünnepelte meg a helybeli állami polgári fiúiskola. Reggel a tanulók felekezeteik templomában isteni tiszteleten vettek részt, azután az intézet rajztermében gyűltek össze, hol Redl Gusztáv igazgató megnyitó beszéde után Szücs Mihály tanár szép, megható beszédben emlékezett meg feledhetlen királynénk gyászos haláláról s vázolta azt a pótolhatlan veszteséget, mely Erzsébet királyné halálával nemzetünket érte. — *A helybeli izr. elemi iskola* is gyászünnepélyt rendezett Erzsébet királyné halálának évfordulóján. Az emlékbeszédet Strausz Zsigmond néptanító mondotta.

Tanári áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Vida Sándor zalamegyezesi állami főgymnáziumi rendes tanárt a fumei állami főgymnáziumhoz helyezte át.

Jubileum. Zalamegye Balatonvidékén mindenki előtt tisztelt név a *Kapdebó* István csopaki körjegyző, mivel egy negyed század alatt kifejtett munkásságával bebizonyította, hogy a közigazgatás terén is lehet olyan tevékenységet kifejteni, hogy a megyében mindenkinek osztatlan nagybecsülését kiérdemelje. *Csopakról* írják a következőket lapunknak: Szép ünnepséggel emlékeztek meg ma *Kapdebó* István körjegyző szolgálatba lépésének huszonötödik évfordulójáról. A községházát ez alkalomból szépen feldisznították; az udvarban megjelent a megye értelmiségének színe java, valamint a vidék apraja nagyja. A tisztelgők küldöttségét *Segești* Miklós ev. ref. esperes vezette, ki igen szép beszédben fejezte ki a vidék lakosságának érzelmeit az ünnepelt iránt, ismertetvén szolgálatában kifejtett érdemű munkásságát. Az ünnepély rendező-bizottsága nevében *Révész* N. csopaki földbirtokos szép virágcsokrot nyújtott át az ünnepelt nevének. A diszvacsorán *Bubics* szolgabíró kivül számosan mondtak lelkes felköszöntőket az ünnepeltre, miközben azon terv merült fel, hogy az ünnepély rendező-bizottsága által megfestetik *Kapdebó* képét olajban a községháza részére.

A Badacsonyvidéki Bortermelői Szövetsége megkezdte működését. Ertesülésünk szerint rövid fönnállása óta 600 hektóliter bort adott el. Számos tudakozódás érkezik a szövetség igazgatóságához, úgy hogy az új egyesület jövője kecsegtető reményekkel biztat a bor értékesítése körül. Nem érdektelen az sem, hogy politikai motívumokkal megokolt levelek is érkeznek. Egyik termelő azt írja: „Addig nem vásárlunk, míg az Ausztriával való kiegyezés meg nem köttetik.” A szövetség 2800 körlevelet küldött szét Ausztriába, Stájerországba, Karinthiába stb. Ennyi körlevél szétküldése után az első reklámot a szövetség kezdte meg. Az idejé termés minősége úgy látszik igazolni fogja a régi közmondást: „A jó bornak nem kell czigér.” Ha vevőink előtt régi hírnevét csorbítatlanul föntartjuk, úgy bizvást megtartjuk régi „piacainkat.”

Méhészeti tanfolyam. A méhészet már nagyon régi jövődalmi forrása az embereknek. A közigazgatásnak azonban csak az újabb időben kezd intenzívebben ápolt ágaihoz tartozni. Ezt a célt szolgálja az a méhészeti

kurzus is, mely szeptember 30-án nyílik meg Gödöllőn s a melyek feladata lesz az okszerű méhészeti ismereteket szélesebb rétegekben terjeszteni el. A tanfolyam két éves. A kurzusra felvettek lakást, teljes ellátást kapnak és évenként 60 korona ruhapótlékban is részesülnek.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Gyórfly Zoltán helybeli ügyvédet a tapolczai kir. járásbírói mellé ügyészégi megbízottul kirendelte.

Gasparics Márk emlékezete. A vértanu halált szenvedett muraközi szerzetes emlékeztét Perlak község közönsége szoborral örökítette meg, amelyet most díszes ráeskerítéssel vétetett körül. Szeptember 3-án mult ötven éve, hogy az önkény kioltotta a magyar szívével norvát barát életét s ennek emlékeztetére Perlakon hazafias ünnepély lesz s az immár méltó keretben levő emlékmű köré gyűjtik a község lakosságát s a hazafias ünnepen részt venni kívánó vendégeket.

Tanári kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zalaegerszegi főgymnáziumhoz dr. Sárkány Lénárd tanár helyébe, aki idő közben Deésre választott meg, Deli Géza tanárt nevezte ki.

Tiszteletbeli szolgabíró. A vármegye főispánja Mraovics Iván verőczemegyei szolgabírót tiszteletbeli szolgabírónak nevezte ki; az új szolgabíró szolgálatára a csáktornyai járás főszolgabírói hivatalhoz osztott be.

Szőlőtermelő gazdák jutalma. A baranyavármegyei gazdasági egyesület azokat a siklósi járásba tartozó községi lakókat, a kik újjalakított, vagy gyérités által föntartott szőlőket legmintaszerűbben kezelik, 300 korona díjat oszt ki. A három legjobb szőlőterület tulajdonosa egyenkint száz korona jutalomban részesül. Jutalomra csak kis gazdák számíthatnak.

A miniszter gondoskodása. A földművelésügyi miniszter legújabb rendeletével azt határozta el, hogy azokat, kik hiuzt, farkast, rókát, szóval a kártékony duvadat pusztítják, megfogja jutalmazni. Az elejtett duvadról a törvényhatóságnak nyilvántartást kell vezetniök. A főszolgabíróval láttamozott községi bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy a vada az illető pusztította el.

Jó fogást csinált az itteni rendőrség. Folyó hó 12-én Stiglitz Ármín helybeli ékszerész czégnél egy vándorló több értékes ezüst kanalat kínált eladásra. Az üzletben egyedül Stiglitz Árminné és testvére voltak, kik az esetet gyanusnak találták és közölték is azonnal az itteni rendőrséggel, mely a vándorlegényt elfogta, és minthogy ez magát igazolni nem tudta, elzárták. Kihallgatásakor kint, hogy az illető egy rég körözött betörő.

Eljegyzés. Fater Károly helybeli épületasztalos folyó hó 13-án jegyzi el Sebestyén Mariska kisasszonyt Felső-Bagodról.

Rákóczy-ünnep. Nap-nap után érkeznek, hír az ország legkülönbözőbb vidékeiről, nagy és kicsiny városokból, vidéki központokról, melyek arról adnak számot, mint lelkesedik az ország lakossága a legönzettebb szabadsághős, II. Rákóczy Ferencz emléke iránt. Az idén van kétszáz éves évfordulója annak, hogy az ideális lelketű hős, kezébe ragadta a zászlót és megkezdte a szabadságharcot. Változó hadiszerencsével vitt hosszas harc után végül bekövetkezett a békekötés napja, mely a nemzet nagy fiát megfosztotta hazájától. A szabadság ügye elbukott, a hős külföldre távozott és messze idegenben tölté életének hátra lévő szomorú napjait. Messze idegenben pihenő örök álmát ma is. A mostani mozgalomnak egyik czélja épen az, hogy II. Rákóczy Ferencz hamvai hazra hozassanak. Tapolcza és a vidék hazafias polgársága sem akar elmaradni a kegyelet lerovásában és mint értesülünk, mozgalom indult meg egy Rákóczy-ünnepély rendezése érdekében.

Adótisztai áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Farkas János sümegi m. kir. adótisztat a zalaegerszegi m. kir. adóhivatalhoz helyezte át.

Agrikol-csomagdíjszabás. Az élelmi czikkeknél a termelőktől közvetlen olcsó és egyszerű módon való beszerzését fogja előmozdítani Láng kereskedelemügyi miniszternek egy rendkívül előnyös ujtása. A magyar királyi államvasutak vonalain legközelebb a külföldön itt-ott már fönnálló és nálunk is már régebben kilátásba vett ujtás, tudniillik bérmentesítő bélyegrendszer mellett agrikol-csomagdíjszabás fog életbe lépni, melynek czélja éllelcikknek közvetlenül a termelőktől való olcsó és egyszerű módon beszerzésére. E részben hétféle díjakat állapítottak meg, még pedig 10 kilogrammon aluli és 10—20 kilogrammnyi csomagok után három, illetve négy távolsági zóna szerint. A 10 kilogrammon aluli csomagok díja lesz: 1—400 kilométernyi távolságig darabonként 50 fillér, 401—800 kilométerig 100 fillér és 800 kilométeren túl egész 1200 kilométerig terjedő távolságokra 150 fillér. A 10 kilogrammon felüli egész 20 kilogramm súlyú csomagokra nézve pedig négy zóna állapítottak meg: 200 kilométerig 50—201-től 400 kilométerig 100, 401—800 kilométerig 150 és 801—1200 kilométerig 200 fillér szállítási díjjal. E díjakat, melyekben a kezelési illeték, a szállítási adó, a fölveteli vevény- és és bélyegilleték már befoglaltatik, egyszerűen az illető csomagokra, a levélbélyeg módjára ragasztott külön e czélra készített bérmentesítő jegyekkel fogják leróni minden további alakítás mellőzésével. A részletesebb föltételek, nevezetesen az ily módon szállítható cikkek jegyzéke, a csomagolási mód, stb., a magyar királyi államvasutak helyi díjszabásához legközelebb kiadandó pótlékban fognak közzétetni, amidőn lehetőség szerint arról is fognak gondoskodni, hogy a szóban levő csomagokat legalább a nagyobb városokban a házhoz szállítják.

Adótisztai kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Lázár Antal zalaegerszegi adóhivatali gyakornokot a sümegi adóhivatalhoz adótiszté nevezte ki.

Másodvirágzás. Azt mondja a nóta: „A virágnak megtiltani nem lehet, Hogy ne nyíljék, ha jó a szép kikelet”. Ha egyszer beköszönt a tavasz napsugaras, enyhe időszaka: megreped a rügy, kibontakozik a bimbó s napfényre kerül a gyöngye kis virág; megmozdul a fiatal szív és csakhamar kinyílik a szerelem színes virága. Ez a szabály. Ámde nincs szabály kivétel nélkül. Némely fa vagy későn hoz virágot, vagy többször is egy időszakban, mint a hogy némely szív vagy későn ébred szerelemre, vagy rövid idő alatt többször is felgyul. . . Az utóbbira több példa van. De az előbbi sem áll példa nélkül. Némely szív többször nyílik, némely fa többször hoz virágot — egy évben. A helybeli falkolában több fiatal téli „espereskörtefa” szép egyszerű fehér virágaiban gyönyörködhetik a szem, az idén tehát már másodszer s ennek az okát ép oly hiába keressük, mint azt hiába kutatjuk, miért nyílik némely ember szíve többször is ki, míg a másik megelégszik egy kikelettel egész életére!

Szőlőkiviteiünk 1901 és 1902-ben. Nem érdektelen tudnunk, hogy a többi gyümölcs-höz viszonyítva, mennyi szőlőt vittünk ki a jelzett években. 1901. évben 2.749,324 korona értékű szőlőt exportáltunk, egyéb gyümölcs-félre 5.453,838 korona esett. 1902. évben 2.804, 548 korona értékű szőlő ment ki, míg egyéb friss gyümölcsből 2.612,331 korona. Amíg tehát a kivitt szőlő mennyisége és így értéke is emelkedett az elmúlt évben, addig a többi friss gyümölcs mennyisége lényegesen hanyatlott. Kivitelünk Ausztriába és Németországba nagyarányunak igérkezik. Itt említjük meg, hogy két bécsi és egy budapesti szállítóczég közvetlen éllelmiszér-, gyümölcs szállító vonatokat rendez be közösen hazánk és Németország közt. Az új intézmény nagyban fogja versenyzéppességünket fokozni, mert gyors szállítást tesz lehetővé. Arra kellene azonban nekünk törekedni, hogy a budapesti piacon összepontosítsuk a kivitel és a gyümölcs legnagyobb része ne menjen Bécsen át a külföldre, továbbá új piacokat is szerezhünk, első sorban Angliában és Oroszországban. A kiviteli törekvéseknek nagy könnyebbségre lesz a magyar

gyümölcs kitünő minősége. Sajnálatos, hogy az olasz szőlő és egyéb friss gyümölcs alárendelt minősége mellett is előzőnli a közép-európai piacokat, ami első sorban arra vezethető vissza, hogy az olaszok nagymennyiségű gyümölcsöt szállítanak megfelelő csomagolás mellett.

A Balaton veszedelme. Somogyvármegyéből jalkiáltás hallatszott, hogy apad a Balatnn, lefolyik a Sió keresztül a Fekete tengerbe s nem lesz többé magyar tenger, amelynek habjaiban olyan jó hűtőzni a nyár forró napjai alatt. Villasorokat építettek a szép Balaton partjára s most a villák elől el akar szökni a tó. Beljebb-beljebb vonul s utoljára csak egy pocseta marad a helyén a bivalyok nagy öröme. Dr. Cholnoky Jenő egyetemi m. tanár, tudós geológus azonban alaposan ráczáfolt a panaszkodókra s azt bizonyította, hogy a Balaton víze nem lesz lassanként a Fekete tengeré, hanem ha valamikor eke hasogatja a tó területét, annak az oka a fenék színjének emelkedése, amit a vízbe hulló por, kötőredék stb. idéz elő. Ahoz azonban, hogy a tó medre feltöltődjék, körülbelül háromezer esztendő leszen szükséges, nincs azonban kizárva, hogy ez a szám rongyos ezer esztendővel apad, vagy növekszik, ezért a tévedésért azonban majd csak annak idejében lehet a tudóst felelőségre vonni. A Sió mellől is hallatszik a czáfolat, hogy nincs igazuk a somogyi oldalon fürdőzőknek, mert a Balaton eddig abnormisan duzzadt volt s csak most éri el a természetes magasságot, ami által nagy területek mentesítettek a posványtól. További apadástól nem kell tartani, mert a zsilipeket lelkiismeretesen kezelik s evvel a kezeléssel a mostani állapotokat fenn is tartják. Az apadás ellen csak azon helyeken panaszkodnak, a hol a Balaton medrének alakulása a legkedvezőtlenebb. Egy két hely speciális luxus-előnyeért pedig nem lehet feláldozni két vármegye milliókra menő gazdasági érdekeit.

Szüreti multság. A tapolczai kath. legényegylet folyó hó 20-án tartja meg özv. Kovács Györgyné kerthelyiségében a szokásos és már számos éven át fényesen sikerült szüreti multságát. A multság az ifjuság felvonulásával kezdődik délután 5 órakor. Belépti díj személyenkint 1 korona 20 fillér. Családjegy 3 korona. Kedvezőtlen idő esetén a multságot folyó hó 27-én tartják meg.

Testvéri szeretet. A napokban Kis Lajosné talián-dörögdi lakos öcscsével valami örökségi ügy miatt összeveszett. A szerető öcs az indulat hevéből annyira elragadtatta magát, hogy a keze ügyében lévő kaszával nényét karján súlyosan megsebesítette.

Öngyilkosság. A mult héten Bognár Rozália monostor-apáti-i lakos öngyilkossági szándékkal gyufaoldatot ivott. Az erős méregtől okozott sérülésekben hosszas szenvedés után meghalt.

Kedélyes állapotok. Kedélyes napokat töltött el a tapolczai közigazgatási fogházban néhány helybeli suhancz, kik csendháborítás miatt voltak elzárva. Először összetörték a fogházban mindent, azután oly dalolást csaptak, hogy a szomszédságban lakóknak sem nappal sem éjjel nem volt nyugtuk. Felhívjuk az illetékes hatóság figyelméte kedélyes állapotokra.

Szilági és Diskant miskolczi gépgyáros czég kitünő borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogyzó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a czég által feltalált és készített „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók nem különben a nagy üzemi préseléshez készített kettős kosaru sajtók, a melyeknél a régi világ fából készített prése genálian egyesítve van a modern technika vívmányával. A sajtó felsőrésze aczél, alsórésze faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak fával, a mi a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításon a czég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek ki-

tüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Apróságok.

Vasuti kocsiiban. Ur (a szemben ülő három hölgyhöz): Kellemetlen önöknek, kérem, a szivarfüst? Hölgyek (egyhanguan): „Igenis uram!” Ur: „Ebben az esetben kérem, sziveskedjenek átszállani, mert mindjárt rá fogok gyujtani.”

A szorgalmas asszony. „Hallom, hogy fáradhatlan szorgalmas feleséged van.” „Igaz, feleségem sohasem nyugszik, mindig talál részemre valami munkát.”

Öröklött baj. „Uram, ez a kutya, melyet nekem eladott, nem him, hanem nőtény.” „Az olyan faj. Anyja is nőtény volt.”

Sétaléren. „Csak szeretném tudni, miért nem hagyja sohasem otthon ez a csunya grófnő az inasát?” „Hogy később tiszta lélekkel állithassa, hogy egy férfi követte.”

Csónakázás közben. Hölgy: „Uram, mit tenne, ha most a vízbe buknék?” Ur: „Nagyon megijednék.”

Vallatás. **Biró:** A maga aláírása ez? — **Tanu:** Azt hiszem, hogy nem. — **Biró:** Nem emlékszik aláírta ezt az írást? — **Tanu:** Nem emlékszem. — **Biró:** De mégis az ön kezeírása, ugy-e? — **Tanu:** Igazán nem tudom. — **Biró** (indulatosan): Hát írja alá ide a nevét, had lássam a kezeírását! — **Tanu!** De megmondom ám, bíró ur, *írni nem tudok!*

Mindazoktól, kik szives ismeretségükkel és jóindulatukkal megajándékozni szivesek voltak, Tapolczáról való végleges távozásom alkalmából ez uton van szerencsém bucsut venni.

Madarász Dezső.

CSARNOK.

A cigány igazmondása.

Nagy sebbel-lobbal czibálta be a kisbíró az öreg Dani cigányt a község házára; lökdösve, taszigálva, mint az igavonó állatot.

— Jöszte, Acsi! Megint a bíró uram kertje aljában találtalak; még pedig a gyümölcsös köziben. Most már nyilván látom, hogy mit kerestél ott. Jöszte!

Azzal nagyot lóditott a cigányon, aki minden tagját fájlalva czihelődött be az ajtón.

A bíró ur komoly hivatalossággal ült asztala előtt és szigorúan vette szemügyre a belépő cigányvadját, akit hivatalos minőségében már nem egyszer volt alkalma maga előtt látnia.

— Mi jót hozott!?

— Hát, tekintetes, nemzetes bíró uram, csókolom a kezit-lábát, ez az imposztor hozott ide, hogy a devla vájja ki a látókáját.

— Csenedesebben, Acsi! intette meg a bíró. Azután a kisbíró felé fordult, aki azonnal előadta a panaszt.

— Hát, bíró uram! A Dani cigány megint rosszan járt. Ott találtam a bíró uram gyümölcsösében, hogy mi dolga volt ott, az mindjárt ki fog derülni.

Azzal minden elővetes meghagyás nélkül hozzá kezdett a motozáshoz. A cigány zsebeiből meg csak gurult elő a sok mosolygó gyümölcsféle, a sok alma, körte és ki tudná megmondani, hogy még mi minden fajta. Mikor a kisbíró elvégezte a hivatalát, bíró uram méltóságteljes haraggal fordult a szurkos képű moré felé.

— Hát már megest rosszban jártál?

— Nem jártam én, bíró uram, csókolom a kezit-lábát, rosszban, csak rosszkor, hogy ló szíjja ki a szemit. Aztán mondanék én valamit a bíró uramnak, hanem ez a szedtevette is meghallja.

— Ugyan mit mondanál? Eredj csak, Lőrincz, hátha valamit csakugyan kikottyant ez az Isten férgé.

A kisbíró erre eltávozott, a cigány meg bizalmasan közeledett a bíró asztala felé.

— Beszélj, Dani! sürgette a bíró, a moré meg csudamódra elfintorította ábrázatát.

— Hej, bíró uram, csókolom a kezit-lábát, nagy az én mondanivalóm.

— Csak ki vele szaporán! Ugy sincs sok vesztegetni való időm.

— Hát, bíró uram, csókolom a kezit-lábát, üres otthou a ház, kiröppent az aranyálinkó!

— Mit beszélsz, te cigány?

— Csak azt, bíró uram, hogy vót menyecske, nincs menyecske! Vót jegyző ur, nincs jegyző ur!

Bíró uram föluggott az asztala mellől s úgy megrázta a cigányt, hogy az a község háza udvarára penderült ki. Azután hazafelé sietett, nem is dühöngött, nem is könnyezett, csak egyenkint dobált ki mindent, ami még emlékeztetné a hűtlen asszonyra.

A kisbíró pedig fölfogta a hentergő cigányt és vitte le megkötözve, mialatt a cigány busan mormolta:

— Egyszer mondtam igazat, akkor is kivertek érte.

PIACZI ÁRAK

a szeptember 8-iki hetivásáron.

		korona
Buza	50 kilóként	6.75—7.
Rozs	" "	5.—5.25
Árpa	" "	5.25—5.50
Zab	" "	5.52—5.50
Tengeri	" "	5.25—5.50
Bükköny	" "	6.50—7
Burgonya asztali	" "	1.50—2.
Takarmány burgonya	" "	1—1.20.
szalmazsupp párja	" "	16—20

Vasuti menetrend.

Tapolczáról indul Zala-Egerszeg Kis-Czell-felé

		4 óra 42 p. reggel
"	Kis-Czell Győr Budapest Bécs	9 " 28 " délelőtt
"	" Győr Budapest Bécs	5 " 14 " délután
"	" Keszthely-felé	4 " 36 " reggel
"	" " "	9 " 40 " délelőtt
"	" " "	5 " 36 " délután
Tapolczára érkezik Budapest-Bécs és Győr és Kis-Czell		
	felől 9 óra 25 p. delelőtt	
Bpest Bécs Győr	" 5 " 10 " délután	
Zala-Egerszeg	" 9 " 31 " este	
Keszthely-felé	9 " 13 " delelőt	
" " "	" 4 " 54 " délután	
" " "	" 9 " 22 " este	

APRÓ HIRDETÉSEK.

PREISZ MANÓ

szobafestő és mázó

Tapolczán.

Elvállalok minden szakmába vágó munkát, ugymint szobafestést, mázólast, tapétázást, aranyozást és cimfestést.

BÓDAY SÁNDOR épület- és butor-asztalos Tapolczán, keszi-utca. Ajánlja ujonnan berendezett butor-raktárát egy a legfinomabb, mint az olcsóbb fajta butorokból. Nagy raktár kész koporsókból. Elfo-

gad minden féle épület- és butor-asztalos munkát, ugy szintén javításokat a legutányosabb árban.

STIGLITZ ÁRMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgálni, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Ármin.

Ház eladás.

Tapolcza legélénkebb utcájában fekvő szép ujonnan épült ház, szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad dr. Szücs Arnold ügyvéd Tapolczán.

Azonnal! Kiadó lakás. Azonnal!

Egy két szobából, előszoba, konyha éléskamra, külön padlás és faskamrából álló lakás azonnal kiadó.

Bogdán Lajos
ácsmesternél,

2-3.

Henneberg-selyem

csak közvetlenül! — Fekete, fehér és színes, méterje 90 kr.-tól 11 fr. 35 kr.-ig, bluzokra és ruhákra. Bérmentve és már elvámolva házhöz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyem-gyár, Zürich.

HIRDETÉSEK.

Jorgo János

órás gyári raktár Wien III 4. Rennweg Nr. 75/B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zseborába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezeséget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nickeltokban 36 órai járással 2 frt. 30
8039. sz. valódi ezüst pánczelláncz 15 gr. 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
7988. sz. Ingaóra ütőművel 2 sulyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ébresztő óra 1 20
Sziveskedjék nevemre és házszámomra 75/B, pontosan figyelni.

Egy koronáért portómentesen küld az orvosszövetség sorsjátékához egy sorsjegyet az

Országos Sajtóiroda

Budapest, Kemény Zsigmond-u. 11.

Huzás már október 10-én
1840 nyermény! főnyermény
40.000 kor.

Legnagyobb nyermény legkedvezőbb esetben 50000 K.

2
1 korona Szerencse fel! 1 korona
1 sorsjegy. 1 sorsjegy.

Romlott borokat

dohos, penész vagy hordóizüeket és szaguakat

azonnal

és feltétlenül megjavít a

BONORAL

mely teljesen iz és szagnélküli folyadék s a bornak idegen izt nem ad.

A BONORAL

ugy hat, mint valami derítő szer: a kellemetlen dohos izt tartalmazó alkatrészeket (és csupán ezeket) a borból kiválasztja és magában tartja úgy, hogy egyszerű lefejtéssel a tiszta bortól elválasztható

Hatása biztos!

Ára egy hektóra 3 kor., öt hektóra 14 kor.

használati utasítással együtt

Kapható:

Erdős Jenő

gyógyszerésznél. Egerben (Hevesmegye.)

BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR.
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van.

SZŐLŐBIRTOKOSOK figyelmébe ajánlom állandóan nagy választéku raktáromat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.: permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó nagy raktárt tartok mindennemű mezőgazdasági gépekből.

PAUK VILMOS

vaskereskedese Tapolcza.

FÜLÖP GÉZA

kádár Tapolczán.

Elvállal jutányos árak mellett szakmájába vágó munkákat: **hordókat, kádakat, úgy egyéb pincze-eszközöket.**

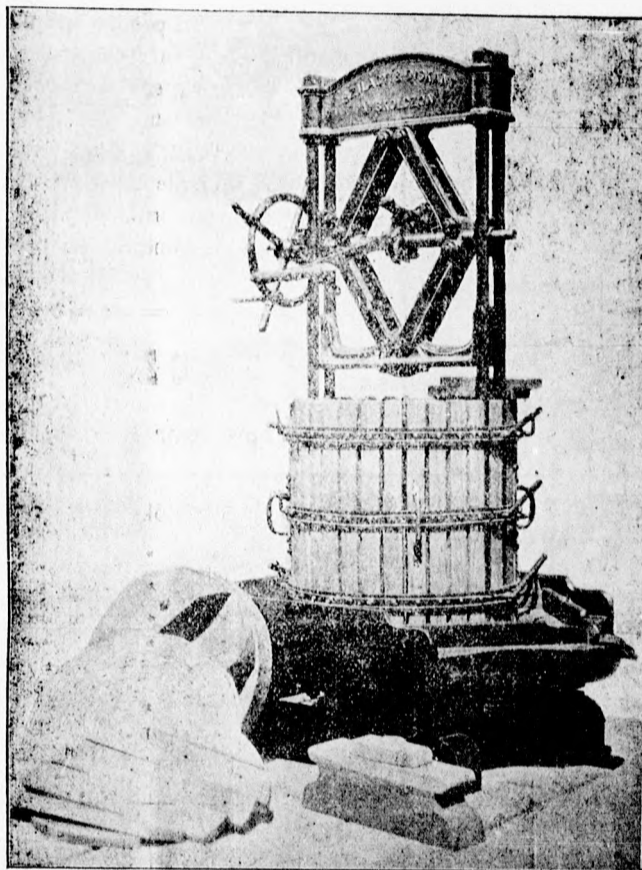
Állandóan raktárt tart ezen cikkekből.

Javításokat jutányosan elfogad.

„VILLAM”

legújabb centrifugális hogyzó és zuzógépek.

SZILÁGYI ÉS DISKÁNT GÉPGYÁRA

Miskolczon.

BORSAJTÓK.

„Kincsem,” „Hegyalja,” „Könyökszerkezetű,” „Mabilé” és „Aczélorsós” a hegyaljai bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű „kettős kosaru” sajtók nagy üzemű préseléshez.

Főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfelfejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzuzók és bogyzók. Árjegyzék ingyen.

Gép és malomtulajdonosok figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n. t. gép és malomtulajdonos urakat, hogy egy elsőrendű **gépszij-gyár** képviselőtét átvettem, és nagy raktárt tartok minden a **gép és malomberendezéshez szükséges gépszijjakkól** a legkitűnőbb minőségben, melyre sem a víznek sem a gőznek semmi kártékony hatása nincsen, úgy 4-5-ször annyi ideig kibírják a használatot, mint a más gyárban készültek.

Egyidejűleg ajánlom a n. é. közönségnek dusan felszerelt **vas-és gépraktáromat**, hol minden e szakmába tartozó cikkek u. m. **épület és butorvasalások, konyhaberendezések, takaréktűzhelyek, takaréktűzhely alkatrészek, öntött és lemezkalyhák, vasbutor és gumicsövek** ugyszintén **borfejtőgépek, borsajtólók, austria permetezők, porozók, kénegezők, varrógépek** havi részletfizetésre is kaphatók jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Erdélyi Pál

vaskereskedése és gépraktára

Tapolcza, (Főtér Leszner Ferencz-féle ház)

Rum, Cognac, Szilvorium,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta eszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{4}$ söt $\frac{1}{4}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett áruk. **Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.**

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Eszenciák és Kompozíciók gyára.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemét! meg akar menekülni, úgy elegendő egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle„Viktória”
tyukszem
kenőcs

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve kapható feltalálónál:

Denzinger Ármin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

Fogorvos**Dr. Kóródi Simon**

szeptember 1-től állan-
dóan rendel

Tapolczán

kivétel nélkül minden
vasárnap és csütörtökön
Steiner Lipót ur házában
délelőtt 9-től délután 5
óraig.

6-20

Ne vegyen senki
hangszert
míg

Reményi Mihály

mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve küldetik

Budapestről,

Király-utca 411 sz.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{2}$ palaczk 5 korona $\frac{1}{2}$ palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SÄTTLER JÖZSEFNÉL Nagykanizsan.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennélfogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Ruggyanta (gumi) gyártás meghonosítója

SCHOTTOLA ERNŐ

szőlészeti és borászati szaküzlete
Budapest, Andrássy-ut 2.

Legnagyobb raktár a szüreteléshez szükséges felszerelési cikkekben. Szőlőzúzó, borsajtók, borszivattyúk stb.

Képes árlap ingyen
Utánnyomás Filos

ALAPÍTTATOTT 1872.